

ΑΤΟΠΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΙΤΙΔΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΡΥΒΕΙ;

Η ατοπική δερματίτιδα ανήκει σε ένα σύνολο παθήσεων του δέρματος, τις οποίες χαρακτηρίζει η χρόνια φλεγμονή. Εμφανίζεται κυρίως στη βρεφική και τη νηπιακή ηλικία, χωρίς να αποκλείεται η εμφάνισή της και στους εφήβους. Η διάγνωση μπαίνει στο ήμισυ των περιπτώσεων τον πρώτο χρόνο ζωής και στο 85% μέχρι τα 5 έτη. Αν και συνήθως η ατοπική δερματίτιδα υποχωρεί με την ενηλικίωση, ένα σεβαστό ποσοστό (20%- 50%) των ασθενών, επιμένει και μετά την παιδική ηλικία.

Η κλινική εικόνα και η βαρύτητα της νόσου χαρακτηρίζονται από ένα ευρύ φάσμα εκδηλώσεων, που εμφανίζεται διαλειπόντως. Η επίδραση στην ποιότητα ζωής των ασθενών και των οικογενειών τους έχει άμεση σχέση με τα συμπτώματα και ιδιαίτερα με τον κνησμό και την εμφάνιση του δέρματος. Σαν συνέπεια, οι διαταραχές στον ύπνο, το άγχος και η κατάθλιψη, αποτελούν όχι σπάνιες συννοσηρότητες.

Η αιτιολογία φαίνεται να σχετίζεται με την ανοσορρύθμιση και μία ροπή των T βοηθητικών κυττάρων προς TH2, σε συνδυασμό με την εγγενή αδυναμία στη λειτουργία του δερματικού φραγμού. Κάποιοι από τους ασθενείς αναπτύσσουν στη συνέχεια και άλλα ατοπικά νοσήματα και κάποιοι όχι. Η κληρονομικότητα τόσο στην ατοπική δερματίτιδα όσο στη ρινίτιδα και το άσθμα, φαίνεται επίσης να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Ο συνήθης χρόνος εμφάνισης στη βρεφική ηλικία, με ή χωρίς συνοδές τροφικές αλλεργίες, θέτει την ατοπική δερματίτιδα πρωτοπόρο της «ατοπικής παρέλασης» στη ζωή ενός αλλεργικού ασθενούς. Τα βρέφη 2- 6 μηνών παρουσιάζουν βλατιδώδες ή φλυκταινώδες εξάνθημα, που σχηματίζει πλάκες οι οποίες άλλοτε ορορρούν και άλλοτε χαρακτηρίζονται από έντονη ξηρότητα. Καταλαμβάνουν τυπικά πρόσωπο και καμπτικές επιφάνειες των άκρων, ενδέχεται όμως να επηρεάζουν το λαιμό, τον κορμό αλλά και το τριχωτό της κεφαλής, σε διαφορετική κατανομή και ένταση ανά ασθενή. Αν και η Ατοπική Δερματίτιδα φείδεται της πριγεννητικής περιοχής, τα βρέφη με ατοπική δερματίτιδα παρουσιάζουν δερματίτιδα στην περιοχή της πάνας.

Διάφορες σοβαρές κλινικές οντότητες προσομοιάζουν με τη νόσο, όπως διάφορες ανοσοανεπάρκειες, το σύνδρομο υπερ-IgE, η ιχθύαση. Αυτές, διαφοροδιαγιγνώσκονται τόσο κλινικά, από το χρόνο εμφάνισης και τη συνοδό συμπτωματολογία όσο και γενετικά. Τόσο στα παιδιά όσο και στους ενήλικες, η ατοπική δερματίτιδα μπορεί να αλληλοκαλύπτεται με την αλλεργική δερματίτιδα εξ επαφής.

Η αντιμετώπιση της νόσου επικεντρώνεται σε δύο βασικούς πυλώνες : την αντιμετώπιση του κνησμού και την αποκατάσταση του δερματικού φραγμού. Η θεραπεία είναι κλιμακωτή και ξεκινάει με μέτρα για την περιποίηση και τον καθαρισμό της επιδερμίδας, καταλήγοντας μέσω τοπικών ανοσοτροποποιητικών παραγόντων σε ενέσιμες στοχευμένες αγωγές με στόχο συγκεκριμένες κυτταροκίνες. Σε περιπτώσεις συνύπαρξης με τροφική αλλεργία, στη θεραπεία σημαντική θέση καταλαμβάνει η διαχείρισή της. Σε θηλάζοντα βρέφη, ενίοτε προτείνονται βραχυπρόθεσμες διαιτητικές στερήσεις στη μητέρα, με στόχο να ελαχιστοποιηθούν οι εκλυτικοί παράγοντες έξαρσης.

Σε κάθε περίπτωση, η συντονισμένη βοήθεια στο παιδί και την οικογένεια από ομάδα ειδικών (Παιδίατρο, Δερματολόγο, Αλλεργιολόγο ενίοτε και Ψυχολόγο) αποτελεί την ενεδεδειγμένη αντιμετώπιση, σε ιδιαίτερα επόμονα και περίπλοκα περιστατικά .

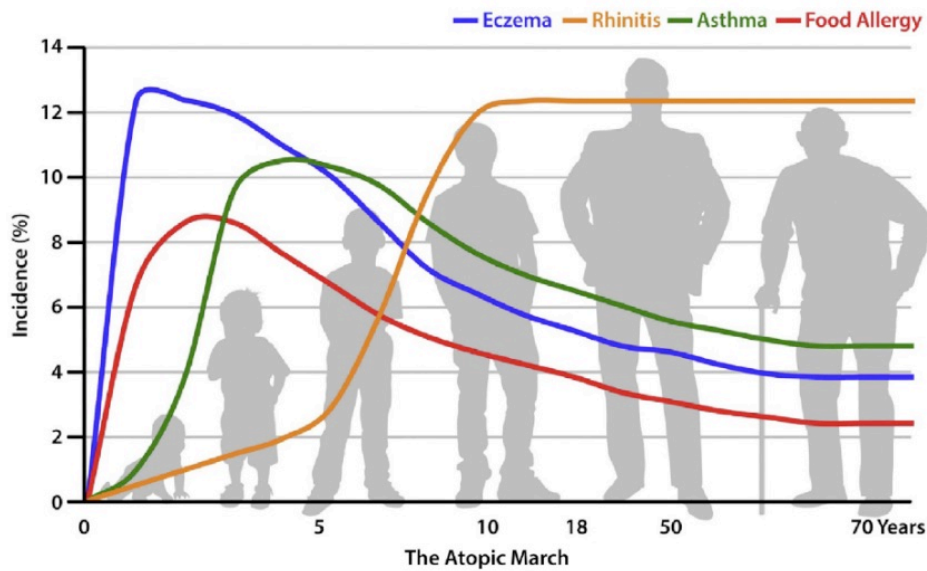

FIGURE 1. The atopic march. The incidence of atopic dermatitis (AD) peaks early in infancy, preceding development of the atopic march. Evidence supports a causal link between AD and subsequent onset of other atopic diseases. Adapted from Czarnewicki et al.²¹ Copyright (2017), The American Academy of Allergy, Asthma and Immunology.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Schneider L, et al: Atopic Dermatitis : a practice parameter update 2012. J Allergy Clin Immunol 2013;131:295-9
2. Boguniewicz et al: Atopic Dermatitis: the updated practice parameter and beyond. Allergy asthma Proc 2014;35: 429-34
3. Fishbein et al: An Update on Atopic Dermatitis: Diagnosis, severity assessment, and treatment selection. J Allergy Clin Immunol Pract: 2020;8:91-101